

Lejlighedsfordeling, under hvilken nogle har for meget og andre for lidt eller intet af et i og for sig under et Velstandsniveau som i 1914 tilstrækkeligt Boligareal, er saaledes allerede nu i betydelig Grad undermineret af de siden Krigen forandrede faktiske Forhold, og denne Underminering skrider ustandselig frem. Naar Tilpasningen først en Gang er kommet i Gang, vil Udviklingen derfor, særlig under en samtidig Afvikling af Huslejeloven, sikkert skride frem med rivende Fart.

Jeg kunde tænke mig, at Opsigelsesparagraffen ændredes derhen, at i Kommuner, i hvilke Huslejenævn er nedsat, er Opsigelse vedrørende Lejemaal for Beboelseslejligheder gyldig uden Nævnets Godkendelse, naar Opsigelse af Lejemaalet er givet med kontraktmæssigt Varsel paa følgende Betingelse: At Fraflytningen først skal finde Sted efter April 1923 eller eventuelt Oktober 1923, og at Udlejningen af Lejligheden atter finder Sted til en Lejer, der i April i Aar havde Beboelseslejlighed indenfor samme Kommune — jeg kunde tænke mig, at København og Frederiksberg i denne Forbindelse skulde regnes for een Kommune —, og saaledes, at den nye Lejers Husstand havde mindst samme Antal Personer som den opsagte Lejers, at beregne efter Mandtalslisterne fra Foraaret i Aar, og jeg vil tilføje, at en 3 Værelers Lejlighed skulde udlejes til mindst 3 Personer, en 4-Værelers Lejlighed til 4 Personer og en Lejlighed paa 5 Værelser og derover til 5 Personer, og at Pigeværelse og Tyende ikke indbefattes i de nævnte Antal. Ved en saadan Formulering vilde der ikke ske det meget frygtede, at Familier med mange Børn vilde blive husvilde. Hvis der efter en saadan Formulering virkelig skulde blive opsagt et stort Antal Lejligheder, hvad vilde der saa ske andet end, at de opsagte fik et større Antal Lejligheder at vælge imellem? Der blev jo ved disse Bestemmelser ikke færre Lejligheder. Lejen skulde i alle Tilfælde godkendes af Nævnet, og der vilde saaledes ikke være Lejlighed til at aagre med Lejen. I det hele taget har Grundejerne absolut intet imod, at der indføres Aagerbestemmelser paa Huslejens Omraade, men det Krav, som Grundejerne stiller, er stedse dette: Vivil have Ejendomsretten respekteret.

Indførtes nu saadanne Bestemmelser som de af mig skitserede, og der virkelig kom en Regulering i Stand, vilde det kunne medføre, at der blev Beskæftigelse for en Mængde Skatteborgere lige fra Flyttemænd, Vognmænd, Malere og Tapetserere til Møbel- og Udstyrsforret-

ninger og mange andre. Man maa gøre sig klart, at der sidder mangan enlig Person i en for stor Lejlighed, men vedkommende tør ikke sige op af Frygt for, at han ikke kan faa en ny og mindre Lejlighed. Familier, som siden 1914 er forøget, eller hvis Børn er vokset til, saaledes at en Forøgelse af Boligrum er nødvendig, tør heller ikke sige op. Paastanden om, at Beboerne kan bytte Lejligheder, gælder i denne Forbindelse ikke. Der kræves ofte betydelige Summer for at faa en Byttelejlighed. Hvis man bemærker Dagbladens Annoncer, vil man til Stadighed se Annoncen om Ejendomme med ledige Lejligheder til Salg. Forretningerne med Salg af møblerede Lejligheder, hvoraf der ogsaa findes en Mængde, vilde forsvinde. Alt i alt vilde der utvivlsomt ved Frigivelse af Opsigelsesretten blive en naturlig Regulering og en Mængde uheldige Forhold blive afhjulpel, ligesom det, som jeg nævnte før, vilde medføre en betydelig Mængde Arbejde og vise henimod Bolignødens Afhjælpning, da Opsigelsesbestemmelserne sikkert ogsaa her vil være medvirkende til, at Byggeriet vil komme i Gang. Der bliver anført, at Nybygninger, som er paabegyndt efter 1. April 1921, er udenfor Boliglovens Bestemmelser, men som jeg omtalte her i det høje Ting ved Behandlingen af Forslaget om Bevilling om yderligere 5 Mill. Kr. til Byggeri, har saavel Stat som Kommune stillet saadanne Betingelser for Tilskud og Laan, at Bestemmelsen herom i Huslejeloven er blevet ganske illusorisk.

Et andet ejendommeligt Forhold ved Forslaget, som det foreligger, er, at det vil bevirke, at Nævnsmedlemmerne vil blive overrendt med Anmodninger om at skaffe Lejligheder, og selv om der i Loven staar Bestemmelser, som forbyder at modtage eller yde Dusører og Gaver, kan jeg dog godt tænke mig, at der i mange Tilfælde vil blive taget forskellige Hensyn, som ikke kan rammes af Lovens § 9.

Bestemmelsen i Forslagets § 1 i. vil under Forudsætning af, at det i enkelte Kommuner vedtages, at der ikke skal være Huslejenævn, og Loven saaledes ikke faar Gyldighed i de paagældende Kommuner, medføre, at disse enkelte Steder i Landet bliver Ejendomsretten tilbagegivet og respekteret, de andre Steder ikke. Det er dog et Forhold, som efter min Formening er uholdbart.

De Forhøjelser, der er foreslaaet med Hensyn til § 6 A., har jo mindre Betydning, idet det efter det statistiske Materiale viser sig, at Lejeforhøjelserne for Københavns og